

drb nekaj dasta, pa bo imel dosti. Dr. Korosec je rekel, da se nece ustaviti v Zagrebu, pa je takrat tja v Beograd po dobrotine.

Gleda spoznanje med Srbi in Hrvati je dejal, da je spoznanje dobro. Da Slovenci niso delovali deležni tega spoznanja, je kriv Korosec.

Ponovil je nato znano prisposodobno o roki podnožno protih. Prvi je kmet. Kmet ni živina, postopa pa kmet mnogo bolj z živino, nego gospodar s kmetom. Rečem vam: Brez palca pa roki ne gre. Palec je kmet, potem pride obrtnik in trgovec. Mezinec lahko pogrešamo le to je gospodar.

Govornik je nato posiljal navzočnim na skupnost proti "popovski politiki". Kmetje naj pri politiki ne glasujejo za popa, niti ne za škola, marveč sami zase.

Stjepan Radić je nato poveljeval lepoto slovenskih kmetijskih domov. Vsa kmetijska dom je prava svetinja. Obojati pa mora volunostivo. V Sloveniji da duhovniki izpraznjuje ženske, kaj da mož čita. Tako se žena vzgaja za volunostivo, Hrvatje se to metode pokopali. Na Hrvatskem so duhovniki dobri in nikdar niso cerkve bile tako polne, kakor sedaj. Lep je pregovor: "Za Hrvate naše brate, za Slovence naše vence".

Kakor omenjeno, je Stjepan Radić temperamentalno kritiziral politiko dr. Koroseca ter ponovno poudarjal, da je dr. Korosec zasejal po Sloveniji med narod strup proti veri, verni in nevarnosti.

Svoj govor je Radić končal med splošnim odobravanjem z vzkliki: Živela naša slojal Živel naš sporazum!

Po burnih aklamacijah se je Radić nato vrnil na radostno pozval pevsko družbo "Orade" da zapoje "Volgo". Dejal je: "Slušajte Volgo! Nima brez Volge ničesar".

Pevsko družbo "Orade", obstoječo iz vitkih kmetijskih hrvatskih devojic in dečkov, je nato zapelo več pesmi, med drugimi tudi "Volgo".

Po končanih govorih so sledile konjske dirke, ki jih prireja kmetje vsako leto drugje na Bledu. Na Krškem polju se je zbralo nad 10.000 ljudi kmetov, kmetice in drugih politikov.

V to zrclo naj pogleda „Pucki Prijatelj“

Nedavno smo ugotovili žalostno in sramotno dejstvo, da je „Pucki Prijatelj“ tudi hud nesrečo, ki je zadela glavnega urednika „Istarske Rieči“, Ivana Starega in ravnatelja puljske hranilnice Matka Crjenico, porabil za ograbne napade na to dvojico odličnih narodnih borcev v Istri. Sramotno se je podivjanosti rečenega hrvatskega lista spričo dejstva, da sta obe politiki italijanski gladi, liberalna „Arenas“ in fašistovska „Azione“ zabeležila rečeno nesrečo, dostojno civiliziranih in čustvenih ljudi. „Arenas“ je — puščajoč na strani vsako politiko — izrekla svoje sočutje ter je odkrito priznala, da sta Stari in Crjenica kot osebi vredna vsega spoštovanja. Tu ima „Pucki Prijatelj“ zrcalo, v katero naj pogleda, pa bo videl v njem razliko med časnikarsko honetnostjo in dostojnostjo in pa — svojo odvratno pojavo nečloveške podivjanosti.

Iz urada Pol. dr. „Edinosti“ v Trstu

Vprašanja in odgovori:

Iv. V. N.: Da ne zamoremo pospeševati izplačila zaostankov vojne pokojnine, je naš list „Edinost“ že najmanj desetkrat uradno objavil. Znamenje je, da Vi našega lista ne štate.

Ni se Vam pa bati, da bi zastankov ne prešli, tudi če bi vdova umrla, ker so zato predpogoji, ki jih označate v pismu, zadostni za zahtevo izplačila.

A. K. Zatečnik: Za Vas smo že dvakrat pospešili pri finančni intenciji in je upati skorajšnjega izplačila.

Osrednje tajništvo.

— Poštne znamke po 3 in po 4 L, katere so že izven veljave, se smejo zamenjati do 31. t. m. Po tem dnem ne bodo omenjene znamke imele nobene vrednosti več.

— Konsulski eksekvatur, Gospodu Antonu Kolbu je bil podeljen konsulski eksekvatur za izvrševanje poslov častnega vicekonsulata za Bolivijo v Trstu.

— Članstvu učiteljskega pevskega zbora, Na tečaj v septembru nastudiramo nov program. Glaske novih skladb dobe pevci pri vajah. Vsakdo naj vestno nastudira „Vijolo“, „Belokranjske svatovski“, in „Igra na nebu“. Podrobnosti o teoretičnem poduku v okrožnici — Odbor.

— Pozdrav vojaka. Iz Livorna pošilja pozdrave Makovec Avgustin iz Komna, sedaj vojak 13. polku težke artilerije, 7. baterija v Livornu.

— Dijaška Matica v Trstu prosi one ugledne rodbine v Trstu in okolici, ki bi bile pripravljene sprejeti za prihodnje šolsko leto kakšnega revnega dijaka na brezplačno hrano ali stanovanje, naj javijo svoj naslov Dijaški Matici, Trst, F. Filzi 10/L. Ker bi rada D. M. pomagala nekaterim nadarjenim a zelo revnim dijakom, računam z gotovostjo na blagohoten odziv. — D. M.

Društvene ve li

— Slov. ak. društvo „Balken“, Danes ob 20.30 uri reden sestanek združen s predavanjem. — Odborova seja ob 14. uri. — Tajnik.

— Kolasić Danes ob 20. uri pevska vaja. Radi nedeljskega izleta so naprošeni vsi pevci, da se vaje točno in polnoštevilno udeležijo. — Odbor.

— „Telovadno društvo Sv. Jakoba“, Danes točno ob 21. uri izredna odborova seja. — Prisotnost vseh br. odbornikov nujno potrebna. — Tajnik.

— Trgovsko izobraževalno društvo opozarja člane, da se vsi nocoj ob 9. uri redni občni zbor. Se pričakuje obilo udeležbe.

— S Konkonelja M. d. d. — „Vijava“ — Konkonelji priredi dne 30. t. m. veliko vrtno pesek na dvorišču gostilne Ferluga. Prireditelj obsega zelo pester spored. Dramatični odsek omenjenega društva nastopi z znano Finžgarjevo kmečko dramo „Razveljavljena življenja“, podneta tudi soredna pevska društva. — Po izbranim sporedu je prosta zabava: šaljiva pošta, srečolov in pica. — Kdor boče duhovnega vžitka ter neprisiljene zabave, naj poseti prihodnja nedelja Konkonelji, kjer je predstavljen tudi za dobro, pristno domačo zapljico. — K obilni udeležbi vabimo vabi — Odbor.

— M. D. P. — Trst. Sestanki spornega odseka se vrše redno vsako soboto ob 8.30. — Tajnica.

— S. D. Adria. Danes sestanek vseh članic in članov ob 20.30 pri sv. Jakobu. Prosi se članice in člani, da izpolnijo svoje alke.

— M. D. P. V nedeljo, 30. t. m., ob 8.50 zjutraj se vrši v prostorih stare policije sestanek mandolinističnega odseka. Ker gre za važne zadeve je navzočnost vseh obvezna. — Načelnik.

— Izlet na Trsteli. V nedeljo, 30. t. m. priredi tržaško planinsko društvo izlet na Trsteli. Odhod iz Trsta ob 6.10 s postaje pri sv. Andreju, do Ribemberka; od tod peš čez Pedrovo na Trsteli, kjer se anidemo z goriškimi planinci: povratek v Trst po isti železnici ob 21.10.

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE (Službeno)

Radi nepokorščine in skrajne nedisciplinosti s strani S. K. Vala - Barkovlje nam Sportnemu udrženju se ga glasom soglasnega sklepa 7. izredne odborove seje O. P. V. dne 25. t. m. izključi iz S. U.

Odvzame se S. K. Valu, kot nečlanici S. U., pravico dostopa k občnemu zboru.

Pozivlja se S. K. Val, da v roku 14 dni poravnava prispevke 4% brutto inkasa sportnih prirediteljev od 3. maja do danes, ter 25 lir globe ob priliki hazena tekme Val - Ponziana.

Glasom pravil § 18 pod L zabranjujemo, pod strogo kaznijo, vsem članicam S. U. tekmovali z S. K. Val brez naše privolitve.

Iz tržaškega življenja

Tragično prihode raziskovalcev strahuje brezdnost pri Rašporu

Dva dni in dve noči med življenjem in smrtjo v skrivnostnih globočinah zemlje. — Usodne posledice strahuje, — Tragičen konec dveh mladih domačinov.

V skrivnostnih globočinah istrskega Krasa se je dni odigrala tragedija, ki po svoji strahoti prekaša vse, kar so ji do sedaj videli naše čudovite podzemne jame. Včeraj smo kratko poročali, da se je več tržaških turistov izgubilo v neki jami pri Bužetu, ter da obstoja bojazen za njih usodo. Sprva se je zdelo, da gre za kako navadno neugodo, ki tujalca doleti raziskovalce podzemskih jam, toda pomežja poročila so pokazala, da gre to pot za strašno nesrečo, ki je zahtevala dve mladi človeški žrtvi.

Brezdnost pri Rašporu.

Predno nadaljujemo s pripovedovanjem, moramo vsaj površno opislati kraj, ki je bil pozorišče strahuje tragedije. V bližini istrske vasi Rašpor pri Bužetu se nahaja jama, ki je na glasu kot najgloblje naravno brezdnost na Krasu in menda na svetu sploh. Za to jamo so pred par leti slučajno zvedeli nekateri turisti, člani planinskega društva „Società Alpina delle Giulie“, in ker je bila njena natravnost še neznana, so sklenili, da jo preiščejo. Skozi vhod, podoban širokemu liaku, so prišli v poseven rov, ki je končal v strašnem prepadu, globokem več sto metrov. Drugi raziskovalci, ki so bili boljše opremljeni s potrebnimi pripravami za preiskovanje jam, so se ponjeje ponovno spustili v skrivnostno brezdnost, a do dna ni prišli nihče, da se je nekateri m. drznim raziskovalcem po hudih naporih posrečilo prodreti do 385 metrov globoko.

Zadnje raziskovanje.

Ker je bila tajnost strahuje brezdnosti vedno neregulirana, je planinsko društvo „Società Alpina delle Giulie“ začelo pred kratkim pripravljati novo raziskovalno ekspedicio. Se pred dvema tednoma so nekateri turisti omenjenega društva odpotovali v Rašpor, da pripravijo vse potrebno. Preteklo soboto je bila prepelana s tovornim avtomobilom k jami vsa potrebna oprema, kakor vrvi, lestve, svetilke, ročni telefonski aparati i. t. d. S tem avtomobilom so se odpeljali tudi trije mladi raziskovalci Gianni Cesca, Aldo Steffe in Guido Tevini, vsi iz Trsta. V nedeljo zjutraj so prišli za njimi ostali raziskovalci in sicer: Evgen Boegan, načelnik, Guerrino Redivo, Rudolf Battelini, Attilio De Vecchi, Ivan Jenull, Gerard Mahorsch in Viktor Melisa. Člani ekspedicio so porabili ta dan za razkladanje in pripravljanje orodja in priprav, ki so jih rabili za raziskovanje jame. Za pomagatje pri teh delih je bilo najetih pet domačinov iz Rašpora, med temi 23-letnega Blaža Božiča in 18-letnega Karla Božiča, ki sta se imela spustiti z raziskovalci v jama, da bi pomagala razstreliti skale, ki bi slučajno ovirale prodiranje v jama. V ponedeljek zjutraj so se raziskovalci začeli spuščati po dolgi lestvi iz pletenih jeklenih žic v brezdnost; prvi so se spustili v globočino Malusa, Cesca, Tevini in Battelini. Čez nekaj časa jim je sledila druga skupina, ki so jo tvorili Mahorsch, De Vecchi, Jenull in Redivo. Ostali raziskovalci so ostali z načelnikom Breganom deloma v posevnem rovu, deloma pri vohodu v jama. Raziskovanje je trajalo vse dan, ne da bi se pripetila najmanjša neugoda. Proti večeru so raziskovalci prve skupine javili telefoničnim putem iz brezdnosti, da so dosegli 430 metrov.

Silna nevihta.

Med tem se je znatilo. Okoli polnoči se je nebo nad jama in okolico poglobilo in kmalu se je vsul iz temnih oblakov silen naliv, ki ga je spremljal močan vihar. Globeli in kotanje okoli jame so bile na mah polne vode, ki je prišla kmalu drveti tudi v jama. Načelnik ekspedicio je takoj spoznal nevarnost, ki je pretela raziskovalcem v brezdnosti, zato jim je ukazal po telefonu, naj opuste nadaljnje raziskovanje ter naj se nemudoma vrnejo na površje. Toda bilo je že prepozno. Voda je že v veliki množini drla v jama in hrumela v strahuje brezdnost; vlekla je za seboj debelo kamenje, ki je padalo na štrlečo skalo v globočini 180 metrov, kjer se je ustavila druga skupina. Sila hudournika je kmalu tako narasla, da je odnesla lestve in pretrgala telefonsko žico. Raziskovalci na dnu brezdnosti so tako izgubili vsako zvezo s tovariši, ki so stali na koncu posevnega rova, tik pred prepadom. Luči so ugasnile in v jami je zavladala popolna tema, kar je še povečalo grozoto položaja, v katerem so se nahajali raziskovalci. Načelnik Boegan je pa kljub temu ostal z nekaterimi tovariši na najstajni domačini na svojem mestu; sicer se pa tudi niso mogli nikamor ganiti, ker bi jih sicer doreta voda brezdvomno odnesla v globočino. Nenadoma se je zgodilo nekaj strahuje, Vrtinec ki je nastal na mestu, kjer je brezdnost požiralo vodo, je pograbil najprej Karla Božiča in ga povlekel v brezdnost. Kmalu potem je doletela ista strahuje usoda tudi Blaža Božiča. Njune obupne klice je sadišilo oglušujoče bučanje hudournika.

Selo proti jutru, ko je nevihta ponehala, se

je skupina, ki jo je vodil Boegan, skobacala do smrti izmučena in jama. Boegan je takoj poklical pomoč iz Trsta. Na mesto nesreče so prihiteli pomožne ekspedicio, katerim se je vrtel po nedolgovestnih naporih posrečilo rešiti iz brezdnosti vse raziskovalce; vsi so bili smrtno izmučeni in nekateri tudi nekoliko poškodovani, a pri življenju. Tudi trupla dveh nesrečnih mladeničev sta bili potegnjeni iz strahuje žrela.

Iz tržaške pokrajine

— Gospodinjski tečaj v zavodu šolskih sester v Tomaju. Z oktobrom mesecem tega leta se bo otvoril v zavodu v Tomaju nov šestmesečni gospodinjski tečaj, kjer se bo nudila dekletom prilika, pridobiti si za umno gospodinjstvo potrebnega znanja. Mesečnina za hrano, stanovanje in pouk znaša 150 L. Rok za vlaganje prošnje traja do 15. septembra t. l. Ker se je pa že priglasilo precej prosilk, naj ostale pohite z vlaganjem prošnje. Pod 16. letom se gojenke sprejemajo le tedaj, če so dovolj razvite in je sicer še prostor. — Vodstvo zavoda.

— Iz Sežane. Kakor že objavljeno v „Edinosti“, priredi gasilno društvo dne 6. septembra t. l. veliko vrtno veselico na vrtu hotela „Pri treh kronah“. Spored obeta biti zanimiv, ker se je priglasilo k sodelovanju mnogo društev. Društvena godba bo izvajala same izbrane koncertne komade. Na sporedu bodo tudi gasilne vaje z vsem orodjem, še v večjem obsegu kot

lansko leto. Po končanem sporedu bo ples in razna druga prosta zabava, kakor: šaljiva pošta, srečolov itd. Delovalci bodo številni paviljoni, v katerih bo prestrbljeno z raznimi miznimi jedili, slašticami ter s slačkami in greškami pijajami.

Kar bo še najbolj vredno smeja, bo deloval tudi zverinjak, v katerem bodo razne tukajšnje in inozemske zverine. Za krotika zverin je določen naš Drežje Ulčerjev, kateri je dobro izvežban v tej stroki, saj je že enkrat pred vojno na dan sv. Blaža gonil medveda v Dutovljah. Dutovljci se še menda spominjajo, kako je tisti medved mečkal Marjanci lonce.

Torej, na dan 6. septembra t. l. staro in mlado v Sežano, zabave ne bo manjkalo ne za ene, ne za druge. Natančen spored in ura začetka veselice bosta objavljena pravočasno v „Edinosti“. — Odbor.

— Iz Sežane. Na trg v Sežano je bilo prignanih 687 glav živine in sicer: Volov in krav 388 katerim je bila cena žive toše od 480—500 kr kvintal. Telet 52, cena od 8—9 L kg. Konj 57 po 1200—2500 L glava.

Kupčija s konji je bila pičila, to pa radi zamude konj iz Jugoslavije, ki niso došli o pravem času na trg.

Prasičkov je bilo 190. Cena 5—8 tedenskih od 60—100 kr prasiček.

Trgovina z manufakturami, lasenino železnino itd. isto srednje. Vzrok dela na polju.

Prihodnji tržni dan se bo vršil 12. sept. t. l. Ta dan se pričakuje velika množina konj iz Jugoslavije.

Vesti z Goriškega

— Strahovito neurje na Goriškem. K naši včerajšnji brzojavki o neurju v Gorici smo prejeli še sledeče podrobnosti: V torek okrog 8. ure zvečer so se pričeli gromati na nebu grozeči oblaki, blisk in grom sta naznanjala bližajočo se nevihto. Okrog 8.30 zvečer je prišel razsajati z divjo silo orkanu podoben vihar, kateremu je kaj kmalu sledil silen, toda le malo časa trajajoč naliv. Električna razsvetljava po mestu je bila za nekaj časa prerušena. Preplašeni ljudje, katere je zaustavila nevihta na ulici, so se poskrili v hišne veže, drugi pa so se skrbno zapirli v svoja stanovanja. Ko je nevihta ponehala, so se ljudje oddahali, ker se nihče ni vedel, da je strahuje nevihta zahtevala ne samo znatne materialne, ampak tudi človeške žrtve.

Po mestu samem ni nevihta povzročila nikake znatne škode, pač pa so pričele prihajati vznemirljive vesti iz okolice. Razburjenje je še bolj povečala sirena rešilnega voza goriškega „Zelenega križa“, ki je kmalu po nevihti dirjal z vso naglico proti južni postaji. Kot se je pozneje izkazalo, je divjal orkan z največjo silo v okolici vojaškega vezbališča med Standrežom in Gorico. Že na poti do južne postaje so virale žice električne napeljavne prehod po goriškem korzu. Še bolj žalostno sliko pa je nudila centralna zgradba južne postaje, kateri je orkan skoraj popolnoma snel njeno z eternitom pokrito streho, čigar plošče so ležale razmetane po celem trgu pred kolodvorom. Moč viharja je bila tako velika, da je odnesel strešno tramovje preko celega trga v vrt nekdanje Jerasove restavracije, kjer je treščilo s tako silo, da je polomilo par debelih dreves. Istotako je bil razkrit del strehe kolodvorskega skladišča in na železniškem tiru je ležal zvrnjen prazen tovorni vagon. Ravnotako je bila seveda pretrgana vsa telefonsko-brzojavna in električna napeljava.

Se strahuje slika pa se je nudila na prostoru med vojaškim vezbališčem in med Moserjevo bavarino. Mesto prejšnje tribune na vojaškem vezbališču je ostal le kup daleč naokoli razmetanih desk. Takoj za tribuno proti Soči je stala lesena, z opeko krita baraka, v kateri je prebival voznik Regazzo iz Visinala ob Judriju. V to barako se je vihar zagnal s tako silo, da je bila v trenutku le kup razvalin. In tu je vihar zahteval človeške žrtve. Pod razvalinami je ostala mrtva 4-letna domačka hčerka Elsa, medtem ko je bila njena 24-letna mati Ana precej težko poškodovana. Ostali člani družine so ostali na čudežen način nepoškodovani, kakor je ostala nepoškodovana tudi domača živina. Malo nižje je vihar istotako pometel dve leseni baraki, pri čemur so ostali prebivalci na srečo nepoškodovani. Malo dalje je dvignil vihar kratkoma težko z opeko krito streho na stebrih zgrajene lope ter jo položil na tla.

Razen poslopja južne postaje so znatno trpele tudi vse sosednje hiše do Mozetičeve gostilne v Standrežu, katerim je vihar razmetal vse njihove z opeko krite strehe. Pa tudi v drugih delih mesta in okolice je povzročila torkova nevihta znatno škodo, ki pa še ni točno dognana. V ljudskem vrtu in na korzu je odlomil vihar kot drevesa debele veje stoletnih planin, v bližini južnega kolodvora pa je prelomil kar glavno deblo v dva kosa.

Poleg ranjene Regazzo sta bila prepeljana v goriško bolnico še 45-letni Josip Boškin iz St. Petra in 56-letni Avgustini Lašič iz Standreža, ki sta bila ranjena tekom nevihte.

Letošnjemu neusmiljenemu nebu pa očitno ni bilo še dovolj žrtve in opustošenj, katere so povzročile torkova in predhodne nevihte, zakaj včeraj ob 3. uri popoldne je izbruhnila ponovna nevihta, ki je prinesla s seboj tudi točo. Na srečo je šel ta ledeni kelh hitro mimo Gorice, žal pa, da ni bilo najbrže tako po celih deželah. Sodeč namreč po oblakih, je morala divjati v severnih Brdih in v še daljši tako težko preizkušeni gorah silna nevihta, ki je najbrže povzročila velikanško škodo.

Razen v poročili navedenih poškodb so znatno trpele tudi vojaška bolnišnica in razna druga vojaška poslopja na tržaški cesti ter nekatere privatne hiše. Vihar ni preveln tovrstnega vagona, ampak je pogltni tri tovrstne vagona, ki so stali na tiru, v tek po progi proti Rubijam, kjer so obstali na glavni progi. Žrtve: Ko so opazili voznik Regazzo in njegova družina, da se je pričela pod sunki divjega viharja baraka majati, so hoteli iskati pribežališča v sosednjih hišah. Ko je zapušča voznik Regazzo s svojo 4-letno hčerko Almo v naročju barako, ga je podrl na tla silen sunek vetra ter mu iztrgal iz naročja malo deklico, katero je zagnal par korakov dalje na tla, kjer je obležala z razbito glavo. Istotako se je zrušila tudi baraka, pri čemur je bila precej nevarno ranjena na glavi njegova žena Ana. — 45-letni Josip Boškin je bil ranjen na levi lopatici, ko je zapiral vrata svojega hleva. Vihar je zagnal Boškina in vrata na precejšnjo razdaljo, kjer sta treščila na tla on in vrata. Njegov štiriletni sin Boris je napravil v torek zvečer prvo vožnjo v aeroplanu, kajti vihar ga je nesel kakih 200 metrov po zraku, nakar ga je izkrcal sredi vojaškega vezbališča.

Veliko škodo je povzročil vihar tudi v Ločniku in Moši, kjer je razkrl veliko število hiš, nasilno odprl veliko število oken ter razbil veliko število sip. V Ločniku se je razposajenec privoščil nenavadno zabavo: na pokopališču je kar dvignil streho tamkajšnje kapelice ter jo treščil na tla. Tudi v Moši je zahteval vihar človeške žrtve. V 24-letnega Josipa Brolle je zagnal vihar s tako silo iz neke hiše sneta vrata, da je fant obležal na tleh z zlomljeno nogjo. Listi objavijo danes francosko noto Nemčiji.

PARIZ, 26. Politiki krogi zatrjujejo, da bo francoska nota Nemčiji objavljena po listih jutri, v četrtek.

— Lepa naša domovina. V četrtek se je zbrala v Jerasovi gostilni v Ajdovčini vesela družba domačinov pri pojedini okusnih rakov. V gostilni sta bila navzočna tudi orožniški častnik ajdovski postaje in dva tamkajšnja sodnika. Razven te družbe je popivala v gostilni tudi pešička Italijanov. S časom se je rakova družba skrčila in v gostilni so ostali samo še najbolj vstrajni gostje, ki so prepevali razne narodne pesmi. Med temi je prišla na vrsto tudi „Lepa naša domovina“, katero so gostje peli po parodiranem besedilu „nema rakov, nema vina“. Da bi tega ne bili storili! Naslednja dne so namreč orožniki vložili ovdobno in veseli kvartet, obstoječ iz gg. Stanoka Logar, Ivan Kobal, Ivan Feigel in Slokar Anton, je bil in corpore odveden v ajdovske zapore, kjer že peti dan prepeva „ujetega ptičja tožbo“.

Ali v Ajdovčini je vzbudil ta dogodek veliko razburjenje, ker Ajdovci nikakor ne morejo razumeti, kako je neki močječe zapreti kakor navadne zločince štiri ugledne ajdovske tržane radi „lepe naše domovine“, prepevane na parodirano-ialjivo besedilo.

Upamo, da so ali da bodo višjeimenovani gospodje izpuščeni iz zaporov, še predno bodo natiskane te vrstice. Zares je lepa naša domovina!

— Kazenska ekspedicio v Vrtojbi in v Standrežu. V soboto okrog 9. ure zvečer je pridrevlo na kolesih v Vrtojbo 5—6 v črne srajce oblečenih mladeničev, ki so najprej iskali nekdanjega uradnika pri bivšem deželnom odboru, g. Frana Gorkiča. Ker ga niso našli, so pričeli razgrajati in streljati po žv v sranje pogreznjeni vasi in konečno so napadli in pretepli gručo vasujočih fantov. Ker so imeli že par takih nočnih obiskov, so ljudje vetajaki preplašeni iz postelji ter se pripravljali, da bodo v slučaju potrebe branili svoje domove in svoje družine. Po teh junaških činih so se črnosrajčniki podali v Standrež, kjer so tudi razgrajali in preplašili že speče mirno in od dnevnega dela izmučeno prebivalstvo.

V Ajdovčini sede že peti dan v zaporu itajke ugledni ajdovski tržani, ker so v vceli družbi zapeli „Lepo našo domovino“ na parodirano besedilo. Goriškim črnosrajčnikom pa, ki upravljajo s svojimi izgredi v nepopisno razburjenje celo občino in pretepaajo mirne ženske, se pa do danes ni še nič zgodilo. Če se bodo še pomajhali ponakati, kajti naša sloer mirno okoliško prebivalstvo le s trdom knoti svojo prakotno jaso. Če bo videlo, da ma varnostna oblast ne more ali noče nuditi zaščite pred onimi, ki bi spetali sanat čuvati javni mir in red, tedaj bo pač prišlo na pomoč po skrajnem sredstvu, ki se tuenuje — samo-

pomoč. V tej zadevi je interveniral na goriški podprefekturi goriški politični tajnik, g. Albert Rejec, kateremu je novi g. podprefekt zagotovil, da bo uvedel strogo preiskavo.

— Trg sv. Jerneja. V ponedeljek smo imeli v Gorici tradicionalni trg sv. Jerneja. Letošnji trg nam je znova dokazal, da stare tradicije zbog spremenjenih gospodarskih razmer vedno bolj propadajo. Če pojde tako naprej, bo prihodnja generacija poznala tradicijo nekdanjih šumnih goriških trgov samo iz pripovedovanja očetov in starih očetov.

Da ni bilo živinskega trga, bi neprizadeji Goričani sploh ne vedeli, da je bil v ponedeljek trg sv. Jerneja. Edino rogalcem in prašicem, ki so v ponedeljek prihiteli v velikem številu v Gorico, se morajo Goričani zahvaliti, da je bilo v ponedeljek vsaj koflor toliko živahno v mestu. Ali šumno, razno življenje je kipele edinole na živinskem trgu, kjer so rezgatali konji, muhali rogatci in krocali prašiči, dočim je v goriških trgovinah vladal silen dolglas. Tudi potujočih kramarjev, ki so z improviziranih prižnic za stotak ponujali cele tovore blaga, letos ni bilo na Travniku. Ti strici gredo pač tja, kjer vohajo denar. Ker vedo, da je z goriškega kmeta, ko ni več vojne odškodnine, le težko stisniti stotak, zato jih letos ni bilo. Edino gostilničarji so koflor toliko prišli na svoj račun.

Se par let in o trgu sv. Jerneja bo ostal le spomin!

POLJSKE TATVINE, POVZROČENE PO VOJAŠTVU V GORIŠKI OKOLICI

Kmetje v goriški okolici, posebno pa v Vrtojbi, se pritožujejo, da jim vojaštvo iz bližnjih vojašnic in sicer iz artiljerijske vojašnice, zračnega letališča, smodnišnice in pa iz vojašnice 23. infan. regimenta dela škodo na polju, posebno pa na grozdju. Zupanstvo v Vrtojbi je že odposlalo svojo pritožbo na vojaške oblasti. Politčni tajnik goriškega tajništva „Edinosti“ v Gorici je tudi že ustno in pismeno posredoval pri goriškem divizijskem vojaškem poveljništvu, da bi se podrejenemu vojaštvu preprečilo delati škodo našemu že itak ubogemu kmetu. Na divizijskem poveljništvu so zagotovili, da bodo strogo zabili vsim vojaškim poveljništvom v mestu, da bodo ja strogo pazili nad svojim vojaštvom.

Kmete pa opozarja podpisano goriško tajništvo, da posebno v večernih urah, ko so vojaki prosti, pazijo nad svojimi njivami, da bi se jim ne delala škoda. Vse slučaje poljske tatvine od strani vojaštva naj naznanijo od petka, 28. t. m. naprej, goriškemu tajništvu „Edinosti“ v ul. Carducci 7. I. v Gorici. Vsak kmet, ki zaloti vojaka pri tatvini, naj pazi na številko regimenta, katere nosi vojak na kapi, na barvo našivov na vratu ter na številko kompanije, katero nosi vojak na ramenih; na našivih, kajti le tako je močje ugotoviti, h kateremu oddelku pripada vojak, ter tozadevno napraviti potrebne korake pri dotičnem poveljništvu.

Goriško tajništvo „Edinosti“, ul. Carducci 7. I.

ZVEZA PROSVETNIH DRUŠTEV V GORICI

Mandolinistični krožek — Gorica. Mandolinistični tečaj, Danes, v sredo 25. t. m., ob pol 9. uri zvečer začne razne vaje manj dolinističnega naraščaja. Naj se vaj udeležijo vsi prijavljeni člani in članice. Vaje se vrše odslej redno ob sredah in sobotah ob pol 9. uri zvečer.

V začetku se še sprejemajo novi člani „Mandolinističnega tečaja“. Naj vsakdo izrabi to priliko, in to čimprej, da ne zamudi preveč. Priglasuje se lahko vsak dan od 2. do 6. ure popoldne v društvenih prostorih v ul

iz visokošolcu, g. Petru Zavrtanik ter ga odvedel na njegovo stanovanje. Najprej so vprašali g. Zavrtanika po njegovi korespondenci iz Jugoslavije; pa jim ni mogel podati zaželenih pojasnil. Od tam so se preiskovalci napotili v stanovanje gospe Močnik, kjer ima g. Zavrtanik svojo učno sobo, kjer so našli samo nagradna filozofsko-pedagoška skripta osmih semestrov, katerih se seveda niso dotaknili, ker jim ni do tako dolgačasnega čitavanja.

Ko bi goriška varnostna oblast preglajala s tako vneto tudi razne uniformirane izrednike in druge elemente, ki so se skregali s kazenskimi zakonom, kakor uprizorja razne brezuspešne hišne preiskave, tedaj bi se počutili na Goriškem mnogo bolj varni.

Epidemija na Tolminskem. Na Tolminskem se vedno razširja krvava gripa. Sicer niso več slučajni, če boleznijo bogve kakšni gosti, pa vendar so prizadete občine iz previdnosti obkrožene od orožniških kordonov, ki branijo dostop v dotične občine. Ker je dovolj življenjskih potrebščin nemožnost, je ljudstvo izpostavljeno velikemu trpljenju in pomanjkanju. Kordoni obkrožajo vasi Poljubini, Zalce in Ravne-Zabč. K tej bolezni so se pridružili baje slučajni tifusi v Gabrijah pri Tolmini, katere vest pa še ni potrjena. Velika sreča je, da je febrilna sezona že pri koncu, ker drugače bi bilo širjenje teh nevarnih bolezni dočela polkvarsto letošnja tako lepo uspešno sezono.

Idrija. (Naši javnosti.) Prijatelj me je opozoril da je „Mali list“, glasilo največjega demagoga v Julijskih Krajini, bivšega državnega poslanca in katoliškega duhovnika Ščeka, v svoji 33. številki od 14. t. m. priobčil iz Idrije kratek dopis kot odgovor na moj članek v „Edinosti“ št. 182 od 4. t. m. Človek bi mislil, da bo skušal dopisnik stvarno zavračati moje trditve; toda nič takega ni bilo. Dopis ima namen — kakor vse pisanje „Malega lista“ sploh — s frazami in namigavanji prikrivati ljudstvo resnico in vzbujaati sovražnost proti svojem političnemu nasprotniku. Lahko bi odgovoril dopisniku z enako mero, a škoda časa in papirja. Cenjenim čitateljem samo par opomb.

Ker sem se parkrat odzval pismenemu ali ustnemu povabilu g. podprefekta, me dopisnik nazivlja „Alačevičev kandidat“, kar me seveda niti malo ne razburja. G. podprefekt dobro ve, da nisem bil do danes niti enkrat pri njem, razen če sem interveniral v korist drugih, ali če sem bil povabljen. Da bi se bil pa skrival kakor so se nekateri voditelji strujarjev, nisem imel za to nobenega vzroka. Dopisniku ugađa, da sem v svojem taktičnem članku govoril razen o komunistih še o dveh strankah v Idriji, češ, da smo mi vedno trdili, da je vsa Idrija na strani edinajšev. Jaz za svojo osebo vem, da nisem tega nikdar trdil, ker dobro vem, da se zlo povsod nahaja in resnici na ljubo naj bo povedano, da se v Idriji nahaja krajevna organizacija razkolniške goriške „Edinosti“ ter „Kmetko-delavske zveze“, katerih članstvo tvorijo ljudje, ki se smatrajo za katoliške narodnjake, krščanske socialce ali krščanske komuniste. Ker se ta pestra, sicer maloštevilna družba med seboj nič kaj dobro ne razume, morajo nekateri gospodje, če hočejo, da njih razne institucije ne razpadajo, večkrat globoko poseči v svoj žep. Dopisnik pravi dalje, da sem izjavil da smo edinajši potem, ko se je razdrla „skupna lista“, postavili dva snoparja v svojo lastno listo, kakor da se popreje o tem sploh ne bi bilo govorilo. Ugotavljam, da so strujarji že pred našim sestankom, na katerem naj bi razpravljali o eventualnem sprejemu dveh Italijanov v skupno listo, določili, katere dva sprejmejo ter so mi tik pred sestankom javili določni imeni. Da si pa umijemo roke, kakor Pilat, ter da ne bi trpeli skode na številu svojih kandidatov, so zahtevali, da bi odpadla radi tega dva naša kandidata. Razmerje je bilo 8+8, torej mi bi se zadovoljili s 6timi, 2 Italijani in 8 strujarjev, pa bi bila lista gotova. Razume se, da mi nismo pristali na ta njih naivni predlog ter ga odklonili. Če bi bili mi ta njih predlog sprejeli, bi bili oni — kar si tako želijo — imeli zaslonbo od zgoraj in od spodaj. Tako si ti ljudje predstavljajo skupno in koristno delo za kmeti in delavce. Naj jim tekne! — Franc Poljanec.

Spodnja Idrija. (Samomor.) V soboto 22. t. m. se je v svoji hiši kraj naše vasi obesil 44-letni hišni posestnik in upokojeni rudar Poljanec Andrej. Svoj čin je izvršil gotovo v svoji duševni zmedenosti, kajti tudi že pred več leti se mu je bilo enkrat nekoliko zmešalo. Živel je že dlje časa pusto samotarsko življenje, katerega se je sedaj iznebil na tak žalosten način.

Zakaj dva? Iz neke vasi v okolici Gorice smo prejeli: Dandanes je naprednemu gospodarju skoro nemogoče izhajati brez strokovnega lista, ki pa mora biti popoln. Tam zve marsikaj novega. Pa tudi mu osveži spomin novi članek, čeprav se je že o tej ali oni stvari pisalo. Podučiti ga

neka iz knjigovodstva, združništva, o novih zakonih, da ne pride morebiti navzkriž z državo samo ter o vseh kmetijskih strokah. Takorekoč tam najde vse, kar mu je potreba za gospodarstvo. Opisuje tudi napredno gospodarstvo iz drugih dežel, ker je gotovo za posestnika velike važnosti, da vidi, kako drugi napredujejo in kako skrbi država za blagostanje kmeta.

Torej čim obširnejše in popolnejše glasilo, tem več je vredno za našega kmeta. Ker liste da vezati in ima knjigo, ki jo marsikdaj pregleda ali prečita v zimskih večerih, ko ima dovolj časa na razpolago.

Iz tega lahko sklepamo, da se povzdigne vrednost gospodarstva samega. Na pr. en slučaj: da gospodar se ni nikdar slisal ne videl sortiranja sadja po kvalitetah. Iz tega časopisa se pa lahko nauči, če je le dobro opisano, kako je treba s sadjem ravnavati pri obiranju ter prenašanju in nazadnje sortiranju po kvalitetah, da je bo čim lažje ter dobro prodal. Kajti sortirano sadje ima mnogo večjo vrednost, nego nesortirano. Pri tem lahko dobi za 1. kvaliteto več, kakor za vso prejšnjo mešanico. Tako je nebroj članek, da iz njih izve vse, kar mu je potreba znati pri tej ali oni panogi.

Zato naj bi „Gosp. vestnik“ čim obširnejše izhajal v posameznih zvezkih, ki naj bi prinašali članke iz praktičnih izkušenj. On naj bi bil našim kmetom skoro bi rekel nadomestek pouka v gospodarsko-kmetijskih solah, ker nam jih primanjkuje.

Kot izhaja sedaj, je res precej obširen, kar gre gotovo vsa hvala in čast delovalcem, ki so zbrani v tem krogu. Lahko pa bi bil obširnejši, ko bi se „Gosp. list“ združil z „Gosp. vestnikom“ v eno edino glasilo. Pri tem bi gotovo naredili lepo delo. Obenem pa bi imeli naši gospodarji korist, ker bi jim ne bilo treba naročevati obeh listov. Lahko pa bi se „Gosp. vestnik“ nekaj podražil, a pri tem izhajal v večjem obsegu.

Morebiti, da poreče kdo: „Če ima kmet za „liter“, bo lahko naročil tudi oba lista.“ Mogoče, da je na tem kaj resnice, a vendar izobraženejši morajo dati našemu priprostu kmetu vzgled, kaj se da narediti „z združenimi močmi“. Posebno dandanes, ko smo v teh težkih časih, bi morali gledati na vsako najmanjšo stvarco. Ker danes je odvisno od skupnosti. Zatorej, bratje, bodimo složni! Slova jati, nesloga tlačiti! Kajti, če smo gospodarsko in politično močni, ni se bati, da pridemo prehitro na rob propada in v propad sam.

Dobravljica (Solska prireditev). V nedeljo 23. t. m., se je tudi v Dobravljah vršila že dolgo pričakovana prireditev Solske mladine. Uspela ni nič manj, v mnogem kot v moralnem oziru, saj je bil veseli prostor natrpan od zadnjega kotička radovednih poslušalcev, ki so v velikem številu prihajali tudi iz sosednjih, celo zelo oddaljenih občin; sploh se mi je zdelo, da prisostvujejo kakšni veliki društveni veselici in ne morda neznaniti solski prireditvi. Je pa nastop Dobravskih mladičev tudi zaslužil tako velik obisk, ki je bil obenem zaslužen plačilo za neumorno delo in trud našega dobrega učitelja g. Mermolje, kateremu so bili prav gotovo vsi udeleženci iz srca hvaležni za to, kar nam je s svojimi malčki mnogo lepega nudil, in mislim, da tolačimo želje občinstva, če mu izrazimo javno zahvalo in pohvalo.

Prireditev sama ni prav nič ampala na enoličnost, kajti spored ni bil samo dog, marveč tudi pester in zbrin z dobrim okusom; v hitrem tempu so si sledile deklamacije in 2 zabavni igri. Bevkova pravljica igra v 3 slikah „Bedak Pavlek“ in Milčinského splošno znana in priljubljena „Igrica o veseli nalogi“. Poslušalci se kar niso mogli načuditi lepemu igranju, ki je bilo na vsiku posteno pri Bevkovi igri, v kateri je zlešti godna slika — z nastopi palčkov in vil v prekrasnih kostumih, z ljubkim petjem in sviranjem godbe — očarala občinstvo. Mnogi dečki so igrali samozvestno kot odrasli fantje in deklice kot odrasla dekleta. Tudi „Igrica o veseli nalogi“ je zelo ugaljala občinstvo, čeprav se je zdel poznemu očesu nastop številki premalo sgušen. Med odmorji je prav dobro sviral tamburaški krožek „Bratnega in pevškega društva“, katerega članstvo je s pomočjo, ki jo je nudilo, pokazalo veliko poživljenost.

Splošno so občivalci odnesli s prireditve prav dober vtis in da jim je veselica ugaljala, kaže to, da ob koncu sploh verjeti niso hoteli da je — konec. Bodo pa, mislim, verjeli, da je s koncem tudi mojega dopisa — konec. — Branko.

Vesti iz Istre

Iz Ocizle: Izobraževalno društvo „Zveza“ v Ocizli priredi, kot je bilo že javljeno, na dan domačega opasila v nedeljo, dne 30. avgusta, veliko vrtno veselico s sledečim sporedom: 1) „Pot do srca“ burka enodejanka izvaja M. društvo „Sparta“ iz Škledja (Trst). 2) Klemenčič: „Oj pogledite ptičke“, mešan zbor, poje društvo „Zveza“ iz Ocizle. 3) Sattner: „Detetu“, mešan zbor, poje društvo „Zora“ iz Prešnice. 4) Vodopivec: „O večerni uri“, moški zbor, poje pevski zbor iz Prebenača. 5) Venturini: „Mornar“, mešan zbor, poje pevski zbor iz

Drage. 6) Venturini: „Kam“, moški zbor, poje društvo „Zveza“ iz Ocizle. 7) Lajovic: „Medved z medom“, mešan zbor, poje društvo „Venec“ iz Kozine. 8) Čadež: „V zarji sreče nepoznane“, mešan zbor, poje pevski zbor iz Černotič. 9) „Le plaka“, mešan zbor, poje društvo iz Klanca. 10) „Ne klič vraga“, burka enodejanka, izvaja odsek društva „Zveza“ iz Ocizle. Po sporedu ples in prosta zabava, med sporedom in pri plesu igra domača godba, začetek točno ob 3. uri popoldne. Ker ta prireditev zaključuje letošnje vrtno veselice v našem bližnjem okolju, se prosim, da vabi ugodna bratska društva in posamezniki, da se iste v polnem številu udeležijo. Odbor.

Drobne vesti iz Jugoslavije

Zdravniški kongres v Dubrovniku. Kongres delegatov Jugoslovskega zdravniškega društva se bo vršil letos v Dubrovniku v dneh 8., 9. in 10. septembra. Prometno ministrstvo in Jadranska plovidba sta udeležnikom dovolila vozne olajšave.

Automatična telefonska centrala v Novem Sadu. Tudi Novi Sad dobi automatično telefonsko centralo na račun reparacij. Centrala je bila te dni odposlana iz Nemčije in došle sredi septembra v Novi Sad.

Čopičev pozdrav iz Moskve. Kakor smo svojedobno poročali, je iz zagrebških sodnih zapisov pobegnil znani komunist Čopić. Te dni je Čopić poslal zagrebškemu sodnemu stolu razglednico iz Moskve, na kateri sporača pozdrave sodnikom ter jim obenem naznanja, da se mu v Moskvi prav dobro godi.

Znanost in umetnost

Zakon o obči jugoslovske carinske tarife. V založbi „Youngoslavie Express Reclame Company“ v Ljubljani je izšel novi jugoslovske „Zakon o obči carinski tarifi“ z dodatnimi, odločbami in razpisi. Dobiva se tudi v knjigarni Stoka v Trstu, via Milano 37.

Sienkiewicz, Polop. Roman. Izšel je 5. in 6. snopič Sienkiewiczovega romana „Polop“ v prevodu dr. Rudolfa Moleta in v založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani. Cena dvojnemu snopiču din. 25. Naročila se pri založnici v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

To in ono

Ruski trgovski brodovi. Iz Moskve poročajo, da je na programu izgradbe trgovske mornarice za prihodnje leto nad deset raznovrstnih brodov. Za izvršitev programa bo določeno 20 milijonov rubljev.

Prometne neizgode na Angliškem. „Evening News“ prinaša statistiko o prometnih neizgodeh, ki so se dogodile preteklo soboto in nedeljo z avtomobili, motornimi kolesi in drugimi vozili na cestah. Ubilih je bilo 24 oseb in okoli 100 težko ranjenih. Ta dva dneva namreč je kazalo vreme ugodno in iz Londona je drlo na stotine ljudi na vse strani v letovišča in kopališča. London je bil skoraj prazen, v prometu pa je bilo polno incidentov in zgodile so se omenjene nesreče.

Inventar carske rodbine. Boljševiki so že prodali kronsko dragulje, sedaj hočejo prodati razne livrje, telovnike, bele nogavice, rokavice, čepice, lakirane čevlje, to je kompletna dvorska oblačila za nič manj nego dvatisoč oseb in vrhu tega še ogromno množino perila. Garderoba zadnje carinje je obsegala nad sto galaoblek iz baržuna in svile z dragoceni vezinami. Ta toaletna zbirka se proda najprej.

Veliko vrednost predstavlja dalje zakrstitja zimske palače, iz katere hočejo prodati popolne ornate za 74 nadškofov in višjih duhovnikov. Ti ornati so polni dragih vezanin, težkih srebrnih brokatov in zlatih križev. Te objekte bo težko prodati.

Zlato v Rusiji. Iz Irkutska poročajo, da so našli na levem bregu reke Tome okoli šest vrst deljave od ameriške industrijske kolonije nove zaloge zlata. Dosedanji poizkusi obetajo dober rezultat. Med kupci predmetov iz zakrstitje je tudi državna banka, ki hoče pridobiti iz verskih oblačil nekoliko zlata in srebra.

Poslano*)

IZJAVA.

Podpisana Antonija Gombač roj. Lavrenčič iz Lonjerja št. 86 preključujem in obzajem žaljive trditve, ki sem jih izrekla o Andreju Čok „Starešinom“ iz Lonjerja št. 119, ker so popolnoma neopracirane.

V Trstu, dne 26. avgusta 1925.

(620) Antonija Gombač roj. Lavrenčič.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo in toliko kolikor nam zakon velja.

MALI OGLASI

KNJIGOVODJA, absolvent zadržne šole s prakso v trgovini išče službe v kakem konsumu ali trgovini kot prodajalec. Naslov pove goriška uprava. 1206

URADNIK (ca) vsč popolnoma slovenskega in italijanskega jezika in stenografije se sprejme. Ponudbe pod št. 1204 na upravništvu. 1204

PRVA SOLA za krojenje, šivanje, izdelovanje klobukov in cvetlic odpre z dnem 8. septembra redne in hitre tečaje. Tmy Klamperer Donda, Via Lavato 5 1200

ENONADSTROPNA hiša, z vrtno, se po ceni proda. Več pov. lastnica M. Carli, Sv. Lucija ob Soči 14. 1201

TRGOVSKI pomočnik, starejši, vsč mešane stroke, slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, išče službe eventualno kot skladiščnik tudi v inozemstvu. Nastopi lahko takoj. Naslov pri upravništvu. 1202

POHISTVO novo in iz druge roke, trpežno blago, vsakovrstno, kakor mobilje za sobe, kuhinje, tapetneške raznovrstne izdelke, žimnice, vzmeti, divane, pisarniške mize, opare i. t. d. dobite pri slovenski trgovini Via del Duomo št. 4 (pod Veliko cerkvijo) v Gorici. 1203

BABICA, diplomirana sprejema noseče na dom. Via Madonna 10/II. 1205

MARMOR za pohištvo, tlak, dekoracije, prevleke. Timeus & C. Gorica, Corso V. E. 85. 1060

ZAHVALA.

Globoko ginjeni se zahvaljujemo vsem osebam in društvom, ki so na kateri si bodi način počastili spomin naše pokojne

Zore Vitez

bodisi z besedo sozolja, s cvetjem ali pa s spremstvom k zadnjemu počitku. Maša zadušnica se bo vršila v ponedeljek, 31. t. m., ob 7. uri v rojanski cerkvi. Rojan, 26. avgusta 1925.

DRUŽINA VITEZ.

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Gubia 29. 64

PRAKTIKANTINJO večjo strojepisja sprejme takoj glavno zastopstvo „La Fondaria“ v Barkovljah. 1199

KMETIJSKO DRUŠTVO V VIPAVI ima v zalogi izvršno domače vipavsko vino. Cena: Namizno vino: Lir 230—250 desertno od 280 Lir naprej. 1144

DRUŽABNICA za trgovino z mešanim blagom, samostojno in podjetna, s kapitalom 10 do 15.000 lir, z osebnim sodelovanjem se sprejme. Cenjene ponudbe naj se pošljejo na poštoležeče št. 100, Trnovo, pri Il. Bistrici. 1174

NASLOVI dijaških stanovanj v Ljubljani se dobijo pri g. e. Likar, Poljanska cesta 87. Vila Bergman. 1192

Slovinci!

Kupujte vedno le parketni vosek

EXCELSIOR

ki ga izdeluje tržaška tovarna

M. de Volpi.

Najboljši in najcenejši vosek.

Dobiva se povsod.

Tovarna bleščečih voskov

M. de Volpi, Trst

Ulica Ferriera 43, tel. 26-86

Insertirajte v „Edinosti“

Ljudska banka (bivša „Notranjska posojilnica“), v Postojni naznanja žalostno vest, da je umrl dolgoletni član njenega upravnštva, gospod

IVAN LIKON

posestnik v Starivasi pri Postojni

Slava narodnemu delavcu, ki naj mu bo lahka domača zemljica! POSTOJNA, 25. avgusta 1925.

Briljante, bisere, dragulje

platin, zlato, inozemski denar, zobovje kupujemo za zunanje trdke in plačujemo po najvišjih cenah. — Kupujemo tudi zastavne listke

S ponedeljkom 24. t. m. preselitev iz ul. Portici di Chiozza 1 v Via Torre bianca 28

Brezplačne centive v uradu in na domu.

Uradne ure od 9 do 13 in od 14.30 do 18; v sobotah od 9 do 15.

ČEVLJARNICA FORCESSIN

Odlikovana v Parizu in Genovi 1924. z veliko premijo, diplomu in zlato svetinjo

Trst - Via Caprin štev. 5 pri Sv. Jakobu - Trst

Kadar kupiš čevlje:

- 1) da bo zdravo za nogo,
- 2) da bo elegantno,
- 3) da bo trdno,
- 4) da bo cena primerna.

FORCESSIN te zadovolji v vseh točkah.

Slovinci! Kupujte samo pri Forcessinu!

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

Moč preteklosti

Roman v treh delih.

Iz ručine prevedel Ivan Vouk.

Ko je priklopelo šumno pirovanje do vrhunca, je Kšapara zaprosil Bhavani, naj zaigra in zapoje, ker se ni že davno naslajal z njeno umetnostjo. Bhavani je mračna in v skrbeh lovila ognjene poglede, ki sta si jih pošiljala kraljica in njen mož, in je takoj vstala ter velela prinešiti harfo. Z veseljem se je hotela pokazati v vsej svoji lepoti pred nezvestim možem. Snela je z glave zlato tiaro, spustila kraljevski plašč svojih črnih las ter začela plesati in peti s spremljevanjem harfe. Kakor začarani so vsi strmeli vanjo, toda nenadoma je krik pretrgal petje.

Navzočne je popadla groza, ko se je pri vходу pojavila strašna kača v spremstvu mnogih podobnih gadov. Dva koraka pred Bhavani se je grozna žival ustavila, se povzpela na rep in srepo gledala nanjo z mežikajočimi očmi; iz njenega odprtega žrela se je

cedila gosta smrdeča pena. No pogumna ženska se je zavedela in pri vsej svoji mrtvaški bledbi je začela zopet plesati in peti oddaljujoč se polagoma k izhodu. Sledila ji je vsa vojska kač, ki jih je njena godba očarala. Tako je prišla do tempeljna, ki je stal nasproti dvorcu in spravila pošast v dolbino, medtem ko so se ostale kače poskile.

V tempelju je vladalo strašno razburjenje; žreci in žrca, ki je imela tedaj službo, niso mogli razumeti, kdo in kdaj je odprl rešetko; Bhavani pa ni mogla prenesti razburjenja in zgrudila se je nezavestna na stopnice pred dolbino. Medtem ko so jo dvigali in budili k zavesti, je v dvorcu vladala nepopisna groza; tam se je zgodilo nekaj nezasišane.

Ko je minila odrevenelost, ki je vseh popadla, ko se je pojavila kača, grozeča s smrtno nevarnostjo, se je dogodilo nekaj nerazumljivega, toda resničnega: kralj Kšapara in Abbo-Tissa, vrhovni žrec tempeljna, sta se izpremenila v kamenita žrca. Groza je prevzela vse mesto: nikdar se ni še zgodilo kaj podobnega in nihče ni vedel, kaj bi bilo napraviti in kako pogrebsti ta človeška kipa.

Po postavi je bil Adzimitra proglašen za kralja. Najprej je pozval preroke in modrijane, da bi pojasnili vzroke nesreče in mu svetovali, kaj mu je napraviti. Po dolgih posvetovanjih so žreci izjavili, da so prašali

božanstvo, ki je odgovorilo, da sta bila kralj in vrhovni žrec kaznovana po veliki kači zato, ker sta se predrznila ji odvzeti ljubljeni žrco; če se ne posreči dobiti odpustčanje od nje, tedaj bodo nesreče obiskovale deželo. Glede trupel obeh grešnikov so rekli, naj ju spravijo v neko jama za mestom, odprtino pa naj zaddajo, da je nihče več ne odkrije. To je bilo lahko izvedljivo in trupli so takoj zazidali v skalo; vprašanje, kako potolažiti veliko kačo in si pridobiti njeno odpustčanje, je ostalo nerešeno. Zaradi strašnega razburjenja in napačne volje je Bhavani zbolela in to okolnost je izrabila Devaki, da pogubi svojo nasprotnico. Izjavila je Adzimitri, da se vrne k očetu, ker neče igrati druge vloge, kjer je bila prva. Mladi kralj je zaman prosil in grozil, ona je bila neizprosna in končno je rekla srdito:

— Ti si vzrok vseh nesreč. Če bi ti ne bil odvzel bogo njegove ljubljene žrce, bi se ne bil razsrdil in ledove, če se ne bi umiril? Morda hoče, da mu žrtvujejo zaddajalko, ker pa ne boš ti nikoli kaj takega napravil, zato zbežim rajši pred pretečimi nesrečami.

Te prekanjene besede so bile ukaz Adzimitri; dolgo časa je o njih razmišljal, slednjič se je odločil. Kakor je bil krut, tako je bil tudi praznoveren in samoljubljen in prišel je do sklepa da ima Devaki

morda prav; če žrtvuje nezvesto žrco, bo morda potolažil strašno jezo velike kače. Razen tega je Kšapara-tova vdova — hči nevarnega čarovnika, ki je zmoežen masčevati dolgotrajno vdovstvo Devaki. In če se oženi z Devaki, ne bo samo utešil svoje strasti zaljubljenca, ampak si tudi zagotovi čarovnikovo naklonjenost, ko povrne hčeri visoko čast kraljice. Posledica vseh teh zaključkov je bil pogin Bhavani.

Kralj je pozval vrhovnega žreca in mu razodel svoje sanje, v katerih se mu je prikazal pokojni oče in ga opozoril, naj žrtvuje kači svojo ženo Bhavani, ki jo je odzvel bogu, ako hoče preprečiti še veliko hujše nesreče. Da bi pa zvedel, jeli ta sen resničen, je velel žrecom, naj vprašajo božanstvo. Izkazala se je resničnost teh sanj in Bhavani je bila obsojena v žrtvovanje kači. Naslednjega dne se je imel izvršiti ta sklep in Adzimitra je mirno gledal skozi okno svojega dvorca, ko so odvedli Bhavani. V srcu tega mladega, lepega in mogočnega človeka ni bilo usmiljenja; v njem je bilo prestora samo za ponos, pohotnost in sebičnost.

Kdo more povedati, kaj se je godilo v duši nesrečne Bhavani, medtem ko so v tempelju izvrševali nad njo tajinstvene obrede, jo okopali, ji odrezali prelope lase in jo slednjič zaprli za rešetko, za katero je ležala kača.

Gospodarstvo.

Vsem pogumnim *)

Kupčija z našim krompirjem *)

Ze pred vojno smo mnogo govorili o tej kupčiji. Dolga desetletja je bil naš kmet po vsem v rokah izkoriščevalec, ki so po svoji volji narekovali cene. Ven v tuji svet, ki si je želel našega zgodnjega krompirja, so poročali, da je blaga premalo za vse, zato da bodo cene visoke, — a tukaj doma so govorili, da je težko najti kupcev, zato da bodo cene nizke. Govorili so tudi o konkurenciji iz srednje in južne Italije itd., samo da so mogli stiskati cene.

Nas kmet pa je imel v svoji sredi tudi uvidelne mož, ki so spoznali, da se godi pridelovalcem nečuvna krivica. Ali videli so tudi da bo naš kmet v pestih tistih svojih izkoriščevalcev — zraven tega še tujeja rodu! — vse dolje, dokler se ne združi in vzame trgovino v svoje roke. Med prvaki takega zdravega gibanja je zvesto stal na čelu g. Ivan Mermolja v Vrtojbi, zdaj v St. Ilju pri Mariboru, kjer je bil celo državni poslanec v ustavodajni skupščini in Boždan.

Nasim čitateljem je njegovo delovanje v živem spominu, zato ni potrebno, da ga tu podrobneje opišemo. Vsi vemo, da je bila takrat kupčija z našim krompirjem v dobrih rokah. — Polagoma bi naše kmetijske organizacije dobile trdnih trgovskih zvez za vse pridelke, tudi za vino, — ali prišla je svetovna vojna in nam prinesla v deželo čisto novo poljo.

Ali je treba, da opisujemo naše sedanje prilike in nepravilnosti, ki nas gospodarski stiskajo toliko bolj, ker nas je zapustilo mnogo vrlih mož in smo po novih mejah odrezani od krajev, kamor smo poprej pošiljali svoje pridelke?!

Toda boj za obstanek nas sili, da si ogledamo naše predvojnne izkušnje in jih skušamo zopet uporabiti, prilagoditi jih novim razmeram in izboljšati po starem reku: Pomagaj si sam — in Bog ti bo pomagal!

V deželi imamo tako imenovani zgodnji krompir, ki bo letos zrel za izvoz koncem junija — in mora biti prodan v par tednih. — O tej lastnosti našega krompirja (mislim pač le na gorjsko okolico in Furlanijo) je vsa njegova prednost in težava dobre kupčije. — Edino previdna organizacija našega kmeta more pomagati težave in si zagotoviti tuji trg za vso prihodnost.

Podrlet sem besedi — vso prihodnost! Kajti popolnoma napačno je, ako ne mislimo dalje nego od ust do nosa in imamo vsako leto iste skrbi: ali bodo letos kupci, kateri kupci se pojavijo, ali bomo zopet in zopet izročeni na milost in nemilost nekaterim izkoriščevalcem, ki bodo zlorabljali našo razcepjenost in malomarnost.

Treba je torej organizacije, treba je — pametli tu doma naj se naši kmetje oklenejo v trdno kmetijsko-trgovsko organizacijo, ki v ta namen pritegne k sodelovanju nekaj priznanih veščakov, — in vsi ti vkup naj izvedejo ono delo, ki je potrebno doma: Zbiranje, odposiljanje, plačevanje.

Toda ne morem dovolj priporočiti skrajne solidnosti. Bog ne daj, da se odposlišmo slabo, pokvarjeno blago ali tako, ki se mora pokvariti, predno pride konsumentom v roke (n. pr. če je peronospora očrnela listje). Kdor se pregreši proti taki solidnosti, je sam svoj sovražnik, kajti on si zapre za bodočnost vsa vrata v svet. — Lansko leto se je veliko grešilo; veliko je bilo protestov in ogromne škode, a naše dobro ime je tam zunaj močno trpelo. — Skušajmo popraviti vse to z največjo solidnostjo letos, da si zagotovimo zveste odjemalce za vso bodočnost.

Druga naloga je: pridobiti si v velikih mestih — če le moremo — naravnost velike konsumente, torej da izločimo vse nove posrednike. Edini posrednik bodi naša domača organizacija, postavljena popolnoma na trgovsko podlaglo. Tako nam ostane na razpolago ves dobiček, ki ga hočejo vtakniti v žep — po posrednikih. Po velikih mestih — n. pr. na Dunaju — imajo razni stanovi svoja konsumna društva, svoje prodajalne in svoje kuhinje. Na stotisoče ljudi je tu združenih v združenja, ki skupno kupujejo za vse člane! Čemu naj take združbe kupujejo naš krompir šele od dunajskih veletrgovcev, ki so ga morda kupili od tukajšnjih trgovcev — in ne od nas samih, od naše trgovske organizacije in si tako prihranimo dobiček kar — dveh posrednikov? Ako se nam posreči taka kupčija, bomo mogli z lahkotjo doseči boljše cene nego bi nam jih določevali dosedajni izkoriščevalci. — Za posetene trgovce domačine ostane še vedno dovolj prilik, da morejo razvijati svoje trgovske talente.

To je način, kako bi naši kmetje imeli eno samo skrb: pridelovati mnogo in lepega, zdravega krompirja; vse drugo bi bilo zagotovljeno za vso prihodnost.

Opozoriti moram na eno samo možnost, ki ne sme nikogar motiti. — Recimo, da sklene organizacija pogodbo na 200—400 vagonov po neki določeni ceni, recimo po 50 stotink. Cene, ki jo dosežete, je gotovo najugodnejša cena, ki je bila mogoča. Pa bi se nekoč pojavil, in bi rekli: jaz bi vam plačal po 55 st., ali plačam vam po 53 st., — tega človeka odprite, n'kar naj vas ne premoti, da bi mislili, da ste oškodovani. On hoče samo v motnem pričelju, hoče vašo solidno kupčijo uničiti, če treba eno leto v svojo izgubo, da bi vas drugo leto bolj nasamaril. Recimo, da niste sklenili pogodbe po 50 st., in imeli krompir nepročan, tedaj bi vam prihajali z mnogo nižjimi ponudbami! — Torej ne se spuščati v nezdružne trgovske spekulacije, bodite vselej zvesti pogodbam in zaupajte svojim domačim voditeljem.

*) Pripr. ured.: Priobčujemo dva članka o kupčiji s krompirjem, priobčena že v lanskem našem najboljšem gospodarskem časopisu »Gospodarskem vestniku«, ker veljajo izjavljena pisca, našega bivšega znanega javnega delavca, sedaj stanujočega na Dunaju v polni meri, do zadnje podrobnosti tudi za letošnji potek krompirjeve kupčije. Usvajamo si tudi popolnoma lansko pripombo uredništva »Gospodarskega vestnika«, ki pravi, ču je bil potek letošnje, lanske — in mi sedaj lahko rečemo tudi predlanske — krompirjeve kupčije je tak, da bo treba resno misliti na preureditev postopanja za bodočnost, če hočemo sploh še spravljati svoj krompir na svetovne trge.

Drugi članek izpod peresa istega pisca pride prihodnjic.

Spominjalte se ob vsaki priliki „Dijaške Matice“

Priznajmo, da smo po vojni izgubili šest let in da ne skušamo rešiti niti sedmega. V bilanci teh let morda najdemo samo eno osamljeno postavko, postavko napredovanja ljubezni do svoje lastne grude, ki temelji na brezmejnem optimizmu in na veri v bodočnost. Samo to pa nam menda ne zadošča, ako želimo ohraniti to, kar imamo. Stremljenje po samoohrani našega gospodarskega življenja tvori glavno vprašanje, vprašanje ki bi moralo postati naša socialna potreba, ki naj bi vzklikala iz našega zdravega organizma, da bi lahko ohranili one postojanke, s težkim trudom že pridobljene. Ne smemo na noben način prezreti dejstva, da gospodarsko odvisno ljudstvo nima poguma uveljaviti svojo narodnost!

Imamo dobro vero: težnja za ohranitev gospodarske samostojnosti, ki je ona gonilna sila, ki bi nas morala podžigati, da ne podležemo navalu tujeja močnega kapitala. Zato je potrebno, da ostane težnja pri nas vedno dobro ukoreninjena. Glejmo na to, da uporabimo vsa razpoložljiva sredstva, da jo ohranimo vedno živo. Izčrpavati moramo sredstva, ki nam dovoljujejo proučevanje lastne potrebe: pospeševanja našega gospodarskega razvoja. Na delo, da nadoknadimo izgubljena leta!

Naši denarni zavodi, ki bi morali živeti v vsej našimi gospodarskimi panogami in najzjem stiku, niso kos nalogam, ki bi jih morali izpolnjevati. Zato se pa z vsakim dnem v vedno večji meri zajedajo v naš gospodarski organizem tuje banke in bančice, ki gotovo ne dajejo našemu gospodarstvu v njegovem razmahu prav nobenih novih smernic. Zdravo gospodarstvo bi moralo dati zdravo podlago poslovanju naših denarnih zavodov. Na žalost se to ne dogaja, ker naš kapital ne ostaja izključno v naših rokah, ampak prehaja v tuje roke, prehaja celo preko meje na tuje. Krivda pa leži na naših ramedih in sicer v naši strankarsko-gospodarski razcepjenosti.

Zdravimo se in pokažimo svetu, da nismo samo zato tukaj, da dajemo uradnike in učitelje, da molimo in kolnemo po tujih rudnikih, da se pravdamo, ali pa da pasemo ovce, orjemo polje, zasajamo vinograde in plačujemo davke. Mar nismo tako grozni reveži, da bi ne zmogli prav ničesar ustvariti, kar bi poživilo naše gospodarske naprave, katere bi lahko zadržale v domovini ona sredstva, ki so jim potrebna v razmahu in razvoju.

Veljaj danes moj klic vsem onim pogumnim, da zastavijo v doseg ciljev in nalog vse svoje mlade moči!...

F. C. Ž.

O varnosti prometnih letal

(Piše Zlatko Bisail).

III.

Ako govorimo o vremenu si moramo pred očiti vse močnejše pojave, ki jih opažamo v naravi z ozirom na ozračje in padavine. Ne bi bilo umestno iskati neposrednih vzrokov tem pojavom, ki so več ali manj znani. Naša naloga bodi, ogledati si posledice istih in dognati, v koliko postanejo lahko modernemu letalu škodljivi.

Najnavadnejši in skoraj vsakdanji pojav je veter. Veter je premikanje zračnih plasti z ozirom na zemljo. Hitrost vetra je lahko zelo velika in postane včasih za zemeljsko površino in njene prebivalce usodopolna. Čisto drugače se pa godi v vetru samem. Zračna plast se premika namreč samo kot celota, sama v sebi pa navadno miruje. Zato je gibanje v njej isto, kot če bi absolutno (z ozirom na zemljo) mirovala. V takem vetru letenje samo na sebi ne ogroža varnosti, odkloni pa smer letala tako, da se za dosego gotove cilja in povratka ob dani smeri vetra porabi več časa kot sicer. Najneugodnejši veter — ako moramo že z njim računati — je za gotovo pot in nazaj oni, ki veje pravokotno na smer, v katero letimo. To dejstvo je tudi pred kratkim izjavilo veliko Amundsenovo ekspedicijo, ki bi bila sicer gotovo dosegla severni tečaj. Leteli so namreč precej časa nad meglo, ki jim je onemogočala vsako orijentacijo. Ko so končno določili pravo lego, so uvideli, da jih je bil zapadni veter zanesel daleč proč od prave poti, a so imeli premoč bencina, da bi popravili storjeno napako.

Hitrost vetra je v večjih višinah večja in menjuje navadno tudi smer tako, da gre slučaj pilotom čestokrat na roko, da si lahko izberejo najpripravnější strujo. Ob zemeljski površini pa je hitrost navadno zmerena, ker je trenje zraku ob isto zelo veliko. Taki zmerni vetrovi teko so letalu ob startu in pristanu v prid, ker mu zmanjšajo absolutno hitrost napram zemlji, ako se omenjeni manevraciji vršita — in praviloma se tudi morata — v smeri proti vetru. Absolutna hitrost letala je potem razlika med hitrostjo vetra in relativno (z ozirom na ozračje) hitrostjo letala. Radi tega sta start in pristano ob zmernih vetrovih, ki so akorekcijski vsakdanji pojavi, manj nevarna kot sicer, ker je hitrost (absolutna) letala pri prehodu iz enega medija v drugi medij (iz zraku na zemljo ali obratno) manjša.

Povsem drugo je, ako imamo opraviti z nestalnim vetrom, ki nima trajne smeri in moči. Tako vreme bi imenovali: vetrovno — (bóig). Motnje leta ob takem vremenu se ujemajo popolnoma z že navedenimi pod »stabilnostjo«, kjer je tudi povedano, kako se iste izravnavajo. Navedem naj le še, da čim večja je hitrost letala, tem manjši in neznatnejši je vpliv motenj. Ker je smer istih polubna, ima tudi letalo troje vrst krmlil, ki obvladajo, medsebojno kombinirana, vse močnejše smeri. Da je let tudi ob vetrovnem vremenu docela varen, mi menda ni treba ponavljati.

V koliko postanejo lahko nevarna letalom nevarna, je stvar slučajja. So to navadno le lokalni pojavi in omejeni na male obsege; divjajo navadno le ob površini zemlje pod 500 m višine. Zato je takemu nenormalnemu vremenu lahko ubežati, bodisi s tem, da se on kraj sploh obide, ali pa, da se leta v večji višini.

Zelo rad se močnejšim vetrovom pridruži tudi dež. Ta pa ne stavlja modernemu letalu nobenih zaprek, ker mu vlaga — izvršeni zračni vijak — ne škoduje. Let se vrši popolnoma normalno, le slab izgled prišli pilota, da poveča pažnjo legi letala, kar je pa tem težje, ker mu manjka horizont, na katerega se ob lepem vremenu vedno opira. Sicer se pa navadno leti nad oblaki, kar je zelo prijetno, ker ostanejo vsi popolnoma suhi.

Ostaja nam še megla, ki je najnevarnejša sovražnica človeških plitvic. Zelo mnogo nesreč se pripeti prav radi nje. Megla zabranjuje vid in popolnoma onemogoča varen pristano. Letalo, ki pristaja v megli, je navezано samo na srečen slučaj. Vsak letalec vidi v megli največje zapreke leta, ker se nikakor ne more orijentirati. Navezan je le na svoje aparate in čut, ki pa niso prav zanesljivi. Edina najkorenitejša rešitev za od megle zaleteto letalo je — beg. Dvigati se kolikor močje nad meglo in iskati prostora, ki je iste prost ter radi tega pripraven za pristano.

Zgodilo se je, da je bil vsled slabe orijentacije pilot prepričan, da se nahaja nad oblaki, ko se je v resnici premakel nad meglo, ki je ležala na zemlji. V dobri veri, da prodre debelo plast oblakov, je naravnal letalo skozi isto. Poplašal je svojo zmožnost z življenjem, kajti v naslednji minuti je tresčil ob tla... Doim je zamenjava megle z oblaki navadno usodopolna, je obratno te napaka veselo iznenađenje. Radi tega je za varen let neobhodno potrebno dobro poznavanje vseh atmosferskih okoliščin in kraja, nad katerim se ima leteti. K sreči je pa ravno megla zelo redek pojav.

Naj omenim končno še let ponoči. Akopprav ne spada ta odstavek praviloma k vremenu, bom vendar izpregovoril tudi o tem zadnjem par besed. Da je letanje ponoči že davno preizkušeno in da je posebno v vojnem času igralo zelo veliko vlogo, mi menda ni treba poudariti. Gotovo jih je še mnogo, ki niso pozabili lepih luninih noči, ko so letali v varstvu teme trosili ogenj vsenaokoli. Razumljivo je, da je bil v tedanjem času let ponoči zelo riskantna zadeva, kajti o kakih za to primernih letališčih ni bilo govora. Edino sredstvo, ki je pri tem skrbelo za razsvetljavo letališč, so bili žarometi, ki so pa le pomankljivo vršili svojo težko nalogo. Ker je bil let do zadnjih časov le stvar slučajja ali potrebe, se je spoznala potreba, da se vpletje tudi stalna nočna služba, kar je tudi čisto razumljivo. Pomisliti moramo, da je mnogo trgovcev ali ljudi sploh, ki žele, če že drago plačajo hitro vožnjo z letalom, izrabiti tudi svoj čas kolikor bolj močje. Nikakor ne bi dosledno ravnali oni, ki bi potovali z letalom šele prihodnji dan, če ima še isti večer vlak na razpolago, ki ga pripelje ob istem času na določeno mesto. Iz tega enostavnega vzroka se dandans resno misli na to, da se za najvažnejše zračne proge vpletjejo tudi nočne zvezde. To je zvezano z raznimi težkočami, ki jih treba premostiti, da se zagotovi potnikom tudi ponoči varno potovanje. Omenjam, da se je teoretično in praktično tudi ta problem že rešil in da je zagotovljena potom najnovejših rekonstrukcij letališč tudi letalom, službujočim v nočnem prometu, popolna varnost.

Po vsem navedenem bi bilo sklepati, da hočem nekoliko utajiti nezdgo in resne nesreče, ki so žalibog še dandanes na dnevnem redu ter s tem povzdigniti letalstvo na stopnjo popolnosti, ki je ne zasluži. Poudarjam, da to ni moj namen! Nasprotno: hotel sem podati le malo sliko, kako in koliko grozi »pogumnemu« letalcu nevarnost in kje naj se iščejo vzroki morebitnim nesrečam. Kajti dejstvo, da se smatra letalstvo radi nesreč s starimi od vojne preostalimi letali in vsled lahkomišelnosti nekaterih pilotov-prenapezev, za nepopolno, ni nikakor utemeljeno in je vsled tega le v škodo daljnjemu razvoju zračnega prometa.

S tem bi bila razmotrivanja o varnosti leta za silo izčrpana. Nadejam se, da niso bile vse besede zapisane samo na papir, ker bi rad videl, da sem doprinesel s tem tudi jaz zrno v našo domačo žitnico.

Tržnška kmetijska družba v Trstu

Centrale: ulica Torre bianca 19, podružnica — ul. Raffineria št. 7, Telef. 44-39

ima v zalogi:

Semena: repe jensenske, okrogle in dolge po L 14 kg, špinačo širokolistnatno po 6.50 kg, seme motovilca, radiča, petrilijske, solate endivije gladke in kodraste, čebulno seme, brokolice zgodnje in pozne, cvetoči karfioli, vrzote, zelje zgodnje in pozne, grah, majaron, redkvice, rdeče solatne pese, kolerabe, rukele in razna druga poljska in vrtna semena.

Detalje: inkarnatke ali rdeče detelje, lucerno in domačo ali triletno deteljo. Trave: laško ljuško, francosko pahovko, travniško bilnico in mačji rep. Krme: orehove tropine zmlete po L 150 q, otrobi, pšenico.

Umetna gnojila: superfosfat in čilski soliter.

Kmetijske stroje: orala znamke Sack, slamožnice, kose Merkur, železne in lesene grablje, gnojine in senene vile, škarje za obrezovanje, vrtno žagice, šape okoličanske, kraske in istrske ter razno drugo orodje.

Bisulin, zdravilo za na spolovilihi obolelo živino.

Prah Caflaro, žveplo in galico.

Ptičjo krmo: konoplje, luščen oves, ogorščico in svetliko (škajolo).

Med. Naravni cvetlični med na debelo in drobno itd.

Borzna poročila.

DEVIZE:

Trst, 26. avgusta. Amsterdam od 1070.— do 1190.— Belgija od 131.— do 122.50; Pariz 125.75 do 126.25 London od 130.20 do 130.50; New York od 26.70 do 26.80; Španija od 380.— do 390.—; Švica od 519.— do 524.—; Atene od 39.50 do 40.50; Berlin od 635.— do 635.—; Bukarešta od 13.— do 13.50; Praga od 79.50 do 80.—; Ogrska od 0.0375 do 0.0385; Dunaj od 0.0375 do 0.0385; Zagreb od 47.80 do 48.50.

VALUTE:

Trst, 26. avgusta. Avstrijske kroas od 0.0375 do 0.0385; dinarji od 47.50 do 48.10; dolarji od 26.80 do 26.75; novi po 20 frankov od 102.— do 105.—; funt sterling od 130.— do 130.40. Benetjske obveznice 72.80.

Zürich, 26. avgusta. Italija 19.26%; London 25.08; Pariz 24.15; New-York 51.6%; Beograd 9.22.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

J. St. Humel ob Soči. Milan Kutin, Postojna.

V. Ljubljanski Vzornik Velesejem

od 29. avgusta do 8. septembra 1925. Za nakup vstopnice, ki stane Din. 50.— in ki daje kupcu pravico do znižanega jugoslovenskega konzularnega vizuma za Lir 12.— (kakor tudi 30% popust na italijanskih in 50% popust na jugoslovenskih železnih obrnito se do komisarija sejmja za Italijo

Jos. Čehovina v Trstu Viale XX settembre 65/1. NB. Za one obiskovalce, ki stanujejo izven Trsta, bo poskrbel omenjeni komisar uradnim putem jugoslovenski konzularni vizum. V ta namen naj se mu dostavi potni list skupno z zneskom Din. 50.— za vstopnico, Lir 12.— za konzularni vizum in L. 5.— za poštno in režijske stroške. (507)

Občeznana čevljarnica

L. REBEZ 576

Trst, samo v ulici Carducci 36

Moško, žensko in otroško obuvalo in koljke po izredno znižanih cenah. Sprejemamo se naročila po meri. Prodaja ustrojenih kož na drobno in debelo.

KRONE po 2.35

plačuje

ALOJZIJ POVIH, Piazza Garibaldi 2
prvo nadstropje

Pazite na naslov! (63) Pazite na naslov!

Klobučarnica RIZZO

Trst, Via Scalinata 2

PODRUŽNICA

Via Arcata 10

z veliko izbero klobukov in kap

Najnižje cene. (586)

H. Petrič v Postojni

priporoča za birmo svojo veliko zalogo raznovrstnih ur in zlatenine po najnižjih cenah, kakor tudi prave šivalne stroje „Singer“ na obroke. (559)

ZOBOZRAVNIK

DR L. MERMOLJA

specijalist

za zobne in ustne bolezni sprejema

v Gorici na Travniku št. 5, II.

od 9—12 in od 3—5 (67)

Pravimo Vam samo to:
Predno kupite

(48)

Pohištvo

oglejte si največjo izbero pri

M. STEINER

Via Geppa 15 in 17 Via Geppa 15 in 17

20 Corso Vitt. Emanuele III. 20

SLOVENC! V naši prodajalni dobite blago in izdelane obleke po najzmernejših cenah.

Predno kaj nakupite, obiščite

Veliko skladišče pohištva

trdke

ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Rettori št. 1 — Via Maccanton št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva

v veliki izberi.

Ako kvirijo vaš obraz mozolčki madeži pege trdnice efelis bule tvori eczemi

in vsi v to vrsto spadajoči kožni izbruh, ki skrivajo lepoto obraza in škodijo mehki koži in ki se porajajo posebno v vročih mesecih vsled močnega solca, se zdravijo uspešno z antifelidčno vodo „Pertinax“, ki je gotovo sredstvo, rabljivo z največjo lahkoto in ki je na prodaj v vseh lekarnah. 66

Priporočljive tvrdke

„Adria čevlji“

trgovina

GORICA — Corso Verdi 32

Posebnost: Velika zaloga raznih čevljev za sport

Narodna tiskarna združena s knjigovoznicno

GORICA — Via C. Favetti 9.

Narodna knjigarna združena s papirnico

GORICA — Via G. Carducci 7.

BREŠČAK ANTON

Zaloga in tovarna pohištva

GORICA — Via G. Carducci 14.

Brata CEJ

slikarja

GORICA — Via Ascoli 5.

KRUŠIČ in SIN

krojaška mojstra

GORICA — Corso Emanuele III. 37.

ŠULIGOJ JAKOB

urar in zlatar

GORICA — Via Carducci 19.

SAUNIG BRUNO

Zaloga usaja, čevljarskih in sedlarskih potrebščin, sveč, voska i. t. d.

GORICA — Via G. Carducci 7.

ANTON KOREN nasi.

Zaloga stekla, porcelana in kuhinjske posode

GORICA — Via G. Carducci 4.

KERŠEVANI JOSIP

Dvokolesa, šivalni stroji, puške

GORICA — Piazza Cavour 9.

ČUK ELIJA

šivalni stroji in dvokolesa

GORICA — Piazza Cavour št. 9.

DRAŠČIK KARL

pekarna in slaščičarna

GORICA — Via Carducci 21.

PAHOR LOJZE

najmodernejša krojačnica v

GORICI — Via Morelli 4.